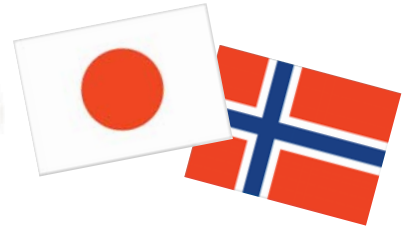

Yrkeslandslaget

– veien til Japan

Nr. 1 april 2007 - Et nyhetsbrev om unge yrkesutøvers forberedelser til WorldSkills competition (VM) i Japan 15. - 18. november 2007. Utgiver: WorldSkills Norway

Faglig kvalitet i skarp konkurranse

Når 25 skarpskodde ungdommer om et halvt år reiser fra Norge til Shizouka i Japan for å delta i WorldSkills Competition (VM), gjør de det sammen med omlag 860 unge yrkesutøvere fra nærmere 50 land. Norge skal denne gangen delta i 22 fag.

WorldSkills er stort. Langt større enn de fleste kan forestille seg, sier sekretariatsleder Elisabeth Lange i WorldSkills Norway. De, som ikke har sett dette tidligere, blir like overrasket hver gang, sier hun.

– Tenk deg store messehaller fylt med nesten 900 unge yrkesutøvere i et førtitalls fag. Rundt dem sirkulerer like mange vaktsumme dommere. De arbeider intenst og voktes av et meget interessert og ofte meget kompetent publikum utenfor sperringene, men muren av publikum er ikke mange meter fra deltakerne. De siste gangene, i Helsingfors for to år siden og i St. Gallen i Sveits for fire år siden, var det begge ganger mellom 100000 og 150000 besøkende i løpet av fire konkurransedager. Det er trangt, men alle har kommet for å se kvalitet og kanskje et framtidig yrke.

Intense forberedelser

– Det er ikke tilfeldig hvem som plukkes ut til deltakelse i WorldSkills. Alle er tatt

Vi organiserer Yrkeslandslaget

world skills
Norway

ut etter regionale og nasjonale konkurranser.

– I fjor arrangerte vi for første gang et felles NM for å få mer blesst om uttaket, men også for å friste flere bransjer til å delta.

– NM ble en suksess og vi vet at flere bransjer har eller er i ferd med å bestemme seg for å delta i framtidige internasjonale konkurranser. Flere rakk ganske enkelt ikke å forberede seg til deltakelsen denne gangen. Men om to år arrangeres World Skills i Canada og vi har mange ledige plasser til nye fag.

– Men først skal vi til Japan med 25 deltakere i 22 fag. De fleste fagene har en deltaker hver, men i helsearbeiderfaget, anleggsgartnerfaget og automatisering er det to personer på lag. De øvrige fagene som deltar i 2007 er bilreparatør, biloppretter, billakkerer, rørlegger, elektriker, telekommunikasjonsmontør, blomsterdekoratør, kokk, servitør, konditor, sømfag, møbelsnekker, trevaresnekker, CNC dreining, CNC fresing, sveising, gullsmed, frisør og grafisk design.

– I tillegg er det med en ekspert i hvert fag, som også skal være dommer under konkurransen. Ekspertene har også en viktig oppgave med å drille deltakerne og sørge for at de i samarbeid med bedrift og opplæringskontor er best mulig forberedt. Ekspertene skal også delta i forberedelsene ved gjennom internasjonal kommunikasjon utforme oppgavene det skal konkurreres i.

– I tillegg har vi lagledelsen og ikke minst en trofast tropp av observatører.

I Numazus gater er arrangementet allerede godt synlig.

Eller skal vi kalle dem heiajgeng? Blant disse finner vi både personer engasjert i yrkesopplæring, bedriftsledere, familie og andre med tilknytning til fagene eller deltakerne.

– Vi regner med at observatørkorpsset vil bli på et par hundre personer i år. Dette nyhetsbrevet er det første i en serie nyhetsbrev, som har til hensikt å presentere alle deltakerne etter hvert som de blir tatt ut. Vi håper nyhetsbrevet skal være en inspirasjon for ungdom til å bli dyktige i sine fag, en veiledning om fagene og til inspirasjon for alle som har interesse for fagopplæring

Nytt helsefag deltager i Japan

De to fagene hjelpepleier og omsorgsarbeider er slått sammen til faget helsearbeiderfaget fra høsten 2006. Marit H. Vestheim (t.v.) og Ina Christine Jevnheim skal til høsten representere helsearbeiderfaget i WorldSkills i Japan. Det nye faget satser hardt på å vise sin allsidighet og kvalitet.

Marit (18) og Ina (19) begynte egentlig på hjelpepleierutdanningen, men når de er ferdige til sommeren, blir de helsefagarbeidere. Det er yrkestittelen etter sammenslåingen av de to fagene i forbindelse med Kunnskapsløftet.

Det gir dem mulighet for større variasjon i det framtidige arbeidsmarkedet. Arbeidsområdene de har fått praksis i under utdanning spenner over et stort spekter. De har vært et år på bokollektiv for demente og på sykehjem. De har vært i hjemmetjenesten, på sykehus og skal avslutte med noen valgfrie uker.

Nytt for helsearbeiderfaget i forhold til den gamle opplæringsplanen, er at de som velger denne utdanningen nå skal gå to år på skole og så to år ute i praktisk lære.

Skolevenner

Det er tilfeldig, men de to deltakerne i høstens WorldSkills for helsearbeiderfaget er begge fra Ringsaker, hvor de gikk

sammen på ungdomsskolen. Valget av utdanning var til en viss grad tilfeldig, men de lot jobbmulighetene veie tungt da de valgte en helsefaglig utdanning.

De har ikke angret på valget av utdanning og yrke.

– Det var så bra vi trodde det skulle være, sier de. Men hva var det som fristet med dette yrkesvalget?

– Å kunne hjelpe folk, kommer det kontant, men de framhever også andre kvaliteter, som at de får stor variasjon i arbeidet, det er stadig nye kulturer å sette seg inn i, nye diagnoser å sette seg inn i hver gang de kommer på jobb og det er alltid varierte arbeidsoppgaver.

– Men det er nok mest akutt på sykehus. Der er det mye mer å sette seg inn i hver gang vi kommer på vakt. Men vi drar nytte av erfaring fra alle sektorer.

Vi lurer også på hvilke egenskaper en helsefagarbeider må ha.

– Du må like og interessere deg for pasientene slik at du får kontakt. Du må rett og slett like å være sammen med folk.

– Mange har ensomhet i tillegg til sykdom. Det gjelder særlig i hjemmetjenesten hvor det er viktig å ta seg tid til å snakke med de du besøker.

Vi hører mye om tidsnød i hjemmetjenesten, men de forteller at de har tid til å prate. Likevel skulle de ønsket at det

var mer fokus på omtanke som en del av tilbudet til pasientene.

Tidlig i kontakt med pasienter

Marit og Ina hadde kontakt med pasienter første gang da de var 17 år. Da følte de seg ikke gamle nok til det. Men god veiledning gjorde at det ikke følte som noe problem. Etter Kunnskapsløftet får framtidige helsefagarbeidere så vidt kontakt med pasienter når de er 16 år.

Marit og Ina fikk tidlig en primærpasient hver. Det var mye ansvar, men veilederen var hele tiden innen rekkevidde. Så egentlig konkluderer de med at det er bra å få ansvar tidlig.

I NM måtte de på en scene og med påmonterte mikrofoner utføre konstruerte situasjoner lagt så nær opp til virkeligheten som mulig. "Pasientene" var erfarne yrkesutøvere, som kunne agere pasienter og deres reaksjoner.

Dette ble ikke skuespill. Situasjonene ble veldig virkelige og de glemte raskt publikum.

– Vi gjorde jo bare det vi hadde lært, sier de to norgesmestrene beskjedent.

Når de konkurrerer i Japan til høsten blir ikke situasjonene så ulike, men konkurransen kan aldri bli noen kopi av NM. At konkurransespråket er engelsk gjør det selvfølgelig ikke noe enklere.

– Nå fokuserer vi mye på engelsk og faguttrykk. Vi øver også på oppgaver, men dette er mye av den jobben vi har til daglig.

Den siste praksisperioden kommer til å bli valgt med omhu slik at den gir best mulig trening.

Lærer Berit Bekkevoll (bildet under) har ansvaret for å følge opp fram mot WorldSkills hvor hun både er trener, ekspert og en av dommerne. Trenerjobben innebærer at hun har satt av en dag i uka til å gi bistand med oppgaver og trening, valg av relevant praksis, sommerjobb og ekstra oppfølging.

Ansvarlig organisasjon: Kommunenes Sentralforbund. Kontaktperson: Christine Norum, epost: christine.norum@ks.no

Bendik skal forsvare fagets medalje fra 2005

Bendik Andreas Høibraaten ble i høst norgesmester i grafisk design i Yrkes-NM for unge yrkesutøvere. Nå forbereder han seg til deltakelse i VM – WorldSkills i Japan senere i år. Men først skal han avlegge svenneprøven i mediegrafikerfaget.

Bendik (19) arbeider i Oslo-bedriften mlgrafisk as, men bor noen kilometer lenger nord – i Lørenskog kommune. Hos mlgrafisk as har han vært i lære siden 2005. Før det gikk han på Medier og kommunikasjon ved Skedsmo vg. skole i to år. Læreplassen fikk han ved henvendelse til opplæringskontoret.

– Bedriften er liten med bare fem ansatte. Da får du straks mer ansvar, sier Bendik. De første ukene ble det nok litt konvertering av PDF-er, men han fikk raskt reelle oppgaver. Nå jobber han mye med faste kunder.

– På slutten av læretiden jobber jeg mer selvstendig med kundene. Vi jobber mye med mal-baserte oppdrag og annonser. Det er viktig med nøyaktighet i slike oppdrag. Det er det forresten alltid – uansett hvor fancy det skal være må arbeidet utføres nøyaktig.

– Det siste halve året har jeg hatt ansvaret for fire logoer, et par av dem med hele profileringsprogrammer og da jobber vi flere sammen. Jeg synes oppdrag med logoer er de mest spennende jobbene.

Bendik er eneste lærling i bedriften, men synes ikke han får dårligere arbeidsoppgaver av den grunn. Dessuten er miljøet ungt slik at det var lett å komme på bølgelengde med de andre.

Nå jobber han med et spennende oppdrag for et nytt lekeland, men får ikke lov til å si navnet på kunden ennå. Her har han fått lov til å delta i mange sider av profileringen. Blant annet har han vært med på å prege lekelandets maskot, som skal brukes i mange sammenhenger.

Svennebrev skiller seg ut

Bendik føler at det er generelt mindre fokus på typografi når så mange "kan" utføre design.

– Men jeg har fått god opplæring i typografi. Det er slikt som skiller en som har svennebrev fra en som ikke har det.

Morten Lundstein grafisk AS – til daglig mlgrafisk as – foretrekker å kalle seg et produksjonsbyrå og jobber mest med

etablerte profiler. Raskt og billig er målet det jobbes mot.

Anne Grandt var juryleder under NM. Det gjorde henne til ekspert i WorldSkills. Det er en jobb som innebærer at hun skal bistå Bendik med å legge opp et treningsopplegg og fore ham med oppgaver slik at han er best mulig forberedt til å delta i konkurransen i grafisk design. En del av forberedelsene blir også å diskutere metoder og design – og gjerne se på oppgavene fra forrige WorldSkills.

Internasjonalt diskuterer de nasjonale ekspertene hvor mye hhv design og teknikk skal vektlegges under konkurransen. For dommerne er det viktig å ta hensyn til erfaringene fra forrige konkurranse for å få en best mulig bedømmelse.

– Og konkurransene er i høyeste grad reelle. Bendiks vinnerplakat fra NM skal nå bearbeides slik at den kan benyttes av Fredskorpset.

Bendik spiller i band på fritiden og håper på stort publikum når de snart har konsert på John Dee.

For to år siden ble WorldSkills arrangert i Helsingfors. Da tok den norske deltakeren i grafisk design sølv. Bendik må regne med at bransjen forventer en solid plassering i Japan.

Anne Grandt driver sitt eget konsulentfirma og jobber mye med undervisning i kreative prosesser, typografi og formgivning. Nå har hun ansvaret for å pese Bendik mest mulig før kursen settes mot Japan.

*Ansvarlig organisasjon: Viskom.
Kontaktperson: Svein Erik Ruud,
epost: ser@viskom.net*

Internasjonal forbrødring i Shizuoka

I dagene 15.– 18. november i år arrangeres det 39. verdensmesterskap i yrkesfag – WorldSkills Competition – i Shizuoka Prefecture (fylke) i Japan. Arrangementet samler 860 ungdommer fra nesten 50 land og neste like mange eksperter (dommere) fra de samme landene, hvilket er ny rekord for arrangementet. Det skal konkurreres i over 40 forskjellige yrkesfag og det norske laget deltar i 22 av disse.

Japan er svært stolt over å ha fått arrangementet og jobber nå intenst med å få på plass alle detaljene. De hadde nok ikke regnet med at det skulle bli så mange deltakere, noe som har gitt dem ekstra utfordringer. Tenk bare at det skal skaffes biler til alle de ca. 60 deltakerne i de tre bilfagene, likeledes CNC-maskiner til ca. 40 deltakere i de to CNC-fagene, topp restaurantkjøkken til ca 25 kokker og 20 konditorer, bare for å nevne noen

fag! Dette koster både penger og krever enorm plass.

Konkurransene skjer i byen Numazu. Byen og området ligger nydelig til ved foten av det berømte fjellet Fuji, som er over 3.700 moh. Vi ser fjellet med den snødekte toppen fra det meste av byen og området. Området ligger litt over en time sørvest for Tokyo.

Forøvrig er Numazu og Shizuoka berømte for sin sjømat, og fiskemarkedet skal være et besøk verdt.

De fleste deltakerne blir innkvartert i en stor deltakerlandsby, bestående av både hoteller, små hus med leiligheter og noen artige små hytter. Det norske laget skal bo i Blueberry lodge, (bildet nederst til høyre) i leiligheter med soverom, bad, kjøkken og stue, 2 - 3 i hver leilighet. De kommer til å få det fint og med de største muligheter til internasjonal forbrødring.

Maten er alltid en utfordring for arrangørene. Det er mange kulturer som møtes med forskjellige matvaner. Arrangørene har lovet variert mat tilpasset alle de aktuelle kulturene.

Samtidig med WorldSkills Competition arrangeres også International Abilitylympic, som er yrkesfaglig konkurranse for funksjonshemmet ungdom. Her deltar også mange land, men Norge er foreløpig ikke med på dette.

Følg Yrkeslandslaget på www.worldskills.no

Utgiver: WorldSkills Norway,
Ansvarlig redaktør:
Sekretariatsleder Elisabeth Lange, tlf 22 59 00 15
Epost: el@worldskills.no

Redaktør: Knut Randem
Produksjon: Randem Media AS - www.randem.no

Våre støttespillere:

NHO

Utdanningsdirektoratet

Hovedsponsor:

Klær til Yrkeslandslaget leveres av Snickers Workwear